

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud:D.Bosii)

instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. R.Petrov, N.Bondarenco, S.Pilipenco)

DECIZIE

15 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Elita-Alexanderfeld”, reprezentată de avocatul Elena Botnari,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Illiciev Vasili și Illiciev Tatiana împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Elita-Alexanderfeld” privind încasarea valorii cotelor din cooperativă și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii din 04 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 02 mai 2018, reclamantii Illiciev Vasili și Illiciev Tatiana au depus cerere de chemare în judecată împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Elita Alexanderfeld”, solicitând încasarea din contul Cooperativei Agricole de Producție „Elita Alexanderfeld” în beneficiul lui Illiciev Vasili a valorii cotei de participare în mărime de 196556,8 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 11 octombrie 2019, avocatul Todorov Maxim, în interesele lui Illiciev Vasili și Illiciev Tatiana a depus cerere de concretizare a acțiunii civile și a indicat că la data intrării în cooperativă, capitalul social inițial constituia suma de 35 375 519 lei, iar în anul 2017, capitalul social al cooperativei constituia deja suma de 90 912 068 lei. Respectiv, capitalul social a crescut cu aproximativ 2,56 ori.

Au solicitat încasarea din contul Cooperativei Agricole de Producție „Elita Alexanderfeld” în beneficiul lui Illiciev Vasili a valorii cotei de participare în sumă de 152 278 lei. Încasarea din contul Cooperativei Agricole de Producție „Elita Alexanderfeld” în beneficiul Tatiane Illiciev a valorii cotei de participare în sumă de 197 370 lei. Încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 16 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central s-a admis acțiunea. S-a încasat de la CAP „Elita Alexanderfeld” în beneficiul Tatiane Illiciev, suma valorii cotelor de participare în cadrul CAP „Elita Alexanderfeld”, în mărime de 197 370 lei. S-a încasat de la CAP „Elita Alexanderfeld” în beneficiul lui Illiciev Vasili, suma valorii cotei de participare în cadrul CAP „Elita Alexanderfeld”, în

mărime de 152 278 lei. S-a încasat de la CAP „Elita Alexanderfeld” în beneficiul Tatianeii Illiciev, suma cheltuielilor pentru taxa de stat achitată, în sumă de 1000 lei. S-a încasat de la CAP „Elita Alexanderfeld” în beneficiul lui Illiciev Vasili, suma cheltuielilor pentru taxa de stat achitată, în sumă de 1000 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 10 august 2020, avocatul Botnari Elena în interesele apelantului CAP „Elita-Alexanderfeld”, a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii din 16 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, prin intermediul căreia a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri (f.d.210).

Prin încheierea din 04 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Botnari Elena în interesele apelantului CAP „Elita-Alexanderfeld”, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 16 iunie 2020, ca fiind depus peste termen, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen. S-a remis apelantului CAP „Elita-Alexanderfeld”, cererea de apel cu înscrisurile anexate.

La 07 iulie 2021 Cooperativa Agricolă de Producție „Elita-Alexanderfeld”, reprezentată de avocatul Elena Botnari a depus recurs împotriva încheierii din 04 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, solicitând casarea încheierii recurate, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat că CAP „Elita Alexanderfeld” a făcut cunoștință cu hotărârea instanței de fond la 20 iulie 2020, când a fost publicat dispozitivul hotărârii.

Consideră recurenta că instanța de apel urma să aplice prevederile art.369 alin.(1¹) CPC și urma să convoace participanții la proces în ședință de judecată. Hotărârea motivată a fost publicată la 05 aprilie 2021 și remisă în adresa CAP „Elita Alexanderfeld” la 08 mai 2021.

Concluzionează că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii din 04 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost expediată în adresa părților la 11 iunie 2021 (f.d.227) și recepționată de către CAP „Elita Alexanderfeld” la 17 iunie 2021 (f.d.228), iar de către avocatul Elena Botnari la 22 iunie 2021 (f.d.230). Astfel, recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Elita-Alexanderfeld”, reprezentată de avocatul Elena Botnari la 07 iulie 2021 este în termen.

La data de 16 iulie 2021, în adresa intimaților a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Elita-Alexanderfeld”, reprezentată de avocatul Elena Botnari, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 30 iulie 2021 Illiciev Vasii, Illiciev Tatiana, reprezentați de avocatul Todorov Maxim au depus referință și au solicitat respingerea recursului depus de Cooperativa Agricolă de Producție „Elita-Alexanderfeld”, reprezentată de avocatul Elena Botnari.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Materialele dosarului atestă că, prin hotărârea Judecătorei Cahul, sediul Central din 16 iunie 2020 s-a admis acțiunea.

Totodată, Colegiul reține că, CAP „Elita-Alexanderfeld” a fost citat legal pentru participare la ședințele de judecată, fapt confirmat prin avizele de recepție a citațiilor cât și recipisele semnate ca fiind informat despre ședințele de judecată. (f.d.26, 44, 45,46).

Potrivit proceselor- verbale ale ședințelor de judecată (f.d.129-130), prima instanță a început examinarea cauzei civile în prezența reprezentantului CAP „ElitaAlexanderfeld”, Dodon Vasile, însă hotărârea Judecătorei Cahul din 16 iunie 2020 a fost pronunțată în lipsa CAP „Elita-Alexanderfeld”, ultimul cunoscând despre data examinării cauzei stabilită pentru 12 martie 2020, ora 14:00.

La 29 iulie 2020, CAP „Elita-Alexanderfeld”, a recepționat copia hotărârii Judecătorei Cahul, sediul Central din 16 iunie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție a hotărârii. (f.d.145)

La 10 august 2020, avocatul Botnari Elena în interesele apelantului CAP „Elita-Alexanderfeld”, a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Cahul, sediul Central din 16 iunie 2020, prin intermediul căreia a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri. Însă în cererea de apel nu s-a solicitat repunerea în termen de declarare a apelului. (f.d.210).

Urmare, prin încheierea din 04 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Botnari Elena în interesele apelantului CAP „Elita-Alexanderfeld”, împotriva hotărârii Judecătorei Cahul, sediul Central din 16 iunie 2020, ca fiind depus peste termen, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele Codului de procedură civilă, care reglementează acțiunile instanței la faza respectivă a procesului și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor referitoare la termenul de declarare apelului.

Totodată, Colegiul reține că, din înscrisurile anexate la materialele cauzei se constată că, deși avocatul Botnari Elena în interesele apelantului CAP „Elita-Alexanderfeld”, a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe din 16 iunie 2020, la data de 10 august 2020, prin urmare, cu depășirea termenului legal de 30 zile prevăzut de lege, o cerere de repunere a apelului în termen, conform art.116 din Codul de procedură civilă, aceasta nu a înaintat, exprimându-și doar dezacordul cu hotărârea primei instanțe prin depunerea apelului nemotivat, fapt care rezultă din cerințele formulate în cererea de apel depusă.

Conform art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116 din Codul de procedură civilă.

Colegiul reține că, termenul declarării apelului se calculează nu de la momentul comunicării hotărârii, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii. Aceste prevederi legale sunt aplicabile atât pentru partea care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, cât și pentru partea care a fost absentă.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 116 alin. (1),(3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.)

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură .

Instanța de recurs notează că, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa reclamantului, însă se atestă că, termenul de apel calculat de la data pronunțării dispozitivului hotărârii la 16 iunie 2020, a expirat în ziua de 17 iulie 2020, cererea de apel fiind depusă la 10 august 2020, cu 24 zile peste termenul de depunere a apelului.

Or, legiuitorul, prin dispozițiile articolului art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de la data recepționării copiei dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Cât privesc argumentele recurente, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că pe durata întregului proces, părțile sunt obligate să se intereseze despre dosarul aflat în examinare și să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie

2007).

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că, Cooperativa Agricolă de Producție „Elita-Alexanderfeld”, reprezentată de avocatul Elena Botnari a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

Articolele 113 alin. (1) și 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă coroborate expres prevăd că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Elita-Alexanderfeld”, reprezentată de avocatul Elena Botnari și de a menține încheierea din 04 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Elita-Alexanderfeld”, reprezentată de avocatul Elena Botnari.

Se menține încheierea din 04 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Illiciev Vasili și Illiciev Tatiana împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Elita-Alexanderfeld” privind încasarea valorii cotelor din cooperativă și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru